

Maak met de woorden hieronder steeds 3 zinnen:

- 1 een hoofdzin met één werkwoord (het scheidbare werkwoord);
- 2 een hoofdzin met twee werkwoorden, met het scheidbare werkwoord als infinitief (gebruik b.v. als persoonsvorm 'gaan');
- 3 een hoofdzin met het scheidbare werkwoord als perfectum.

Voorbeeld: we – eerst – de hele maaltijd – opeten – aan de keukentafel

1. We **eten** eerst de hele maaltijd **op** aan de keukentafel.
2. We **gaan** eerst de hele maaltijd aan de keukentafel **opeten**.
3. We **hebben** eerst de hele maaltijd aan de keukentafel **opgegeten**.

A. ik – voortaan – de nieuwe woorden – opschrijven – in een speciaal woordenschrift

A 1 _____

A2 _____

A3 _____

B. we – deze maand – veel geld – uitgeven – aan muziek en concerten

B1 _____

B2 _____

B3 _____

C. alle gegevens – op het belastingformulier – mijn vrouw – invullen – dit jaar

C1 _____

C2 _____

C3 _____

D. van Schiphol – ophalen – mijn vader – ik – na zijn vakantie

D1 _____

D2 _____

D3 _____

Hoe maak je correcte zinnen met scheidbare werkwoorden:

Let goed op de vormen, en de plaats in de zin:

- Staat het scheidbare werkwoord in een hoofdzin, en is het de persoonsvorm (presens of imperfectum), dan schrijf je de 2 delen apart;
- is het een infinitief, dan schrijf je het aan elkaar;
- is het een voltooide tijd, dan schrijf je het aan elkaar, maar met –ge- tussen de twee delen;
- staat het in een bijzin, dan schrijf je het aan elkaar;
- gebruik je het scheidbare werkwoord in een constructie met '(om) te', dan schrijf je de twee delen los, met 'te' ertussen.

Hieronder vind je een voorbeeld met het werkwoord 'invullen':

1. Presens: het 2^e deel van het werkwoord kan op twee plaatsen staan:

1	2	3	4	*	5
wie	w.w.	wanneer	wat	2^e deel ww	waar
Hij	vult	vandaag	het formulier	in	bij de administratie.

Of:

1	2	3	4	5	*
wie	w.w.	wanneer	wat	waar	2^e deel ww
Hij	vult	vandaag	het formulier	bij de administratie	in.

2. Imperfectum: ook hier kan het 2^e deel van het werkwoord op twee plaatsen staan:

Hij **vulde** vandaag het formulier **in** bij de administratie.

Of:

Hij **vulde** vandaag het formulier bij de administratie **in** .

3. Presens met twee werkwoorden:

Hij moet vandaag het formulier bij de administratie **invullen** .

4. Perfectum (voltooide tijd):

Hij heeft vandaag het formulier bij de administratie **ingevuld** .

5. Bijzin:

Hij zegt dat hij vandaag het formulier bij de administratie **invult** .

6. In een constructie met (om) te:

Hij heeft het te druk, om vandaag het formulier bij de administratie **in te vullen** .

Antwoorden

A1: Ik schrijf voortaan de nieuwe woorden op in een woordenschrift.

Of: Ik schrijf voortaan de nieuwe woorden in een woordenschrift op.

A2: Ik ga voortaan de nieuwe woorden in een woordenboek opschrijven.

A3: Ik heb voortaan de nieuwe woorden in een woordenboek opgeschreven.

B1: We geven deze maand veel geld uit aan muziek en concerten.

Of: We geven deze maand veel geld aan muziek en concerten uit.

B2: We gaan deze maand veel geld aan muziek en concerten uitgeven.

B3: We hebben deze maand veel geld aan muziek en concerten uitgegeven.

C1: Mijn vrouw vult dit jaar alle gegevens in op het belastingformulier.

Of: Mijn vrouw vult dit jaar alle gegevens op het belastingformulier in.

C2: Mijn vrouw gaat dit jaar alle gegevens op het belastingformulier invullen.

C3: Mijn vrouw heeft dit jaar alle gegevens op het belastingformulier ingevuld.

D1: Ik haal mijn vader na zijn vakantie op van Schiphol.

Of: Ik haal mijn vader na zijn vakantie van Schiphol op.

D2: Ik ga mijn vader na zijn vakantie van Schiphol ophalen.

D3: Ik heb mijn vader na zijn vakantie van Schiphol opgehaald.